

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO PRAVDE
Direktorat za pravosuđe
Direkcija za organizaciju pravosuđa
Biljana Vuksanović, samostalna savjetnica

Podgorica, 10.8.2022.

Predmet: Primjedbe, predlozi i sugestije na Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu i sudijama

Poštovana gospođo Vuksanović,

na osnovu objavljenog javnog poziva za dostavljanje inicijativa, predloga, sugestija i komentara na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, Akcija za ljudska prava (HRA) dostavlja **20 predloga** za izmjene i dopune članova Nacrta, kao i **četiri predloga** za izmjene članova Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, koje Nacrt ne sadrži.

Prije svega, u cilju sprječavanja mogućih zloupotreba i ostvarenja depolitizacije Sudskog savjeta, HRA predlaže da se uslovi za izbor osoba u pogledu političke povezanosti izjednače u odnosu na sve članove Sudskog savjeta. Konkretno, **u odnosu na članove iz reda sudija**, smatramo da se, bez opravdanih razloga, pravi razlika u odnosu na period koji treba da protekne od napuštanja političke funkcije.

Prema Nacrtu, bivši funkcioneri političkih partija ne mogu biti izabrani za članove Savjeta iz reda sudija dok ne protekne deset godina od obavljanja te funkcije. Međutim, uslov je, iz nepoznatog razloga, blaže postavljen kada se radi o politički angažovanim osobama i bivšim članovima Vlade, za koje se zahtijeva da od tog njihovog angažmana protekne pet godina. Smatramo da za obje kategorije bivših političkih funkcionera treba da važi isti, desetogodišnji uslov.

U odnosu na **članove iz reda uglednih pravnika**, sasvim je izostalo ovo ograničenje u odnosu na političke povezane osobe. Konkretno, kod bivših političkih funkcionera se uopšte ne navodi vremenski period u okviru kojeg ovim osobama nije moguće da se prijave za člana Sudskog savjeta, što omogućava da se u Sudskom savjetu nađu osobe koje samo dan pred prijavu podnesu ostavku na političku funkciju. Ovakvo rješenje neće obezbjediti depolitizaciju Savjeta, u skladu s očekivanjima.

U odnosu na sastav Savjeta, predlažemo da se prilikom izbora članova iz reda sudija obezbijedi ravnomjerna zastupljenost sudova i sudija, a prilikom izbora članova iz reda uglednih pravnika da kandidate predlažu strukovna udruženja i nevladine organizacije, slično kao kod Tužilačkog savjeta.

Predlažemo da se u **Vrhovnom sudu** otvori više od jednog mjesta za kandidate koji ne dolaze iz reda sudija i tužilaca.

Kod **izbora kandidata za sudiju**, predložili smo da se strožije formuliše zabrana pristupa pisanom testiranju za one kandidate kod kojih se utvrde nepravilnosti - varanje na testu, i da se izričitim propisivanjem prava na uvid i kopiranje dokumentacije kandidata u postupku izbora, obezbijedi neophodan materijal za pripremu upravnog spora.

U odnosu na **utvrđivanje disciplinske odgovornosti**, predlažemo da se ovlašćenje za pokretanje disciplinskog postupka povjeri i disciplinskom tužiocu, da se propiše hitnost vođenja disciplinskog postupka, kao i kraći rokovi za postupanje po žalbi na odluku o disciplinskoj odgovornosti.

Kod **ocjenjivanja sudija**, predlažemo da se redovno ocjenjuju i **sudije Vrhovnog suda Crne Gore** (kao što je predložila i Venecijanska komisija), da se obezbijedi da kršenje Kodeksa etike može da utiče na ocjenu i napredovanje, a da se ponovljeno kršenje Kodeksa tretira i kao disciplinski prekršaj.

Predlažemo i dopunu odredbi o **Komisiji za Etički kodeks sudija**, konkretno da se propišu odredbe o sprječavanju sukoba interesa kod svih članova komisije, imajući u vidu da one, prema predloženim izmjenama, sada važe samo za predsjednika komisije, da se precizira postupak razrješenja i da se propišu odredbe o izuzeću članova komisije.

Nadamo se da će ovi naši predlozi biti ozbiljno razmotreni, kao i da će Ministarstvo pravde organizovati još jedan okrugli sto po okončanju javne rasprave u cilju obezbjeđenja najboljeg mogućeg kvaliteta ovog zakona.

S poštovanjem,

Tea Gorjanc Prelević,
izvršna direktorica NVO Akcija za ljudska prava

PREDLOZI NA NACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDSKOM
SAVJETU I SUDIJAMA

PREDLOG I	<i>Komisija za Etički kodeks sudija (čl. 5)</i>	4
PREDLOG II	<i>Sastav Sudskog savjeta iz reda sudija (čl. 7)</i>	6
PREDLOG III	<i>Izbor članova iz reda uglednih pravnika (čl. 11)</i>	8
PREDLOG IV	<i>Odluka (čl. 21)</i>	11
PREDLOG V	<i>Uslovi za izbor predsjednika Vrhovnog suda (čl. 22)</i>	12
PREDLOG VI	<i>Predlog za izbor predsjednika Vrhovnog suda (čl. 23)</i>	12
PREDLOG VII	<i>Posebni uslovi za sudiju (čl. 26)</i>	13
PREDLOG VIII	<i>Plan slobodnih sudijskih mjesta (čl. 32)</i>	14
PREDLOG IX	<i>Pisano testiranje (čl. 36)</i>	15
PREDLOG X	<i>Izbor i raspoređivanje kandidata za sudiju (čl. 39)</i>	16
PREDLOG XI	<i>Prava prijavljenih lica (čl. 40)</i>	17
PREDLOG XII	<i>Odluka o izboru (čl. 43)</i>	17
PREDLOG XIII	<i>Cilj ocjenjivanja (čl. 58)</i>	18
PREDLOG XIV	<i>Stručno znanje sudije (čl. 60)</i>	19
PREDLOG XV	<i>Opšte sposobnosti (čl. 61)</i>	20
PREDLOG XVI	<i>Disciplinski prekršaji (čl. 68)</i>	21
PREDLOG XVII	<i>Predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti (čl. 70)</i>	24
PREDLOG XVIII	<i>Rok za izradu odluke (čl. 73)</i>	24
PREDLOG XIX	<i>Izuzeće (čl. 75)</i>	26
PREDLOG XX	<i>Predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti (čl. 78)</i>	27

PREDLOZI ZA IZMJENE ZAKONA O SUDSKOM SAVJETU I SUDIJAMA

PREDLOG I	<i>Izjašnjenje na predlog ocjene (čl. 96)</i>	27
PREDLOG II	<i>Prestanak funkcije (čl. 105)</i>	28
PREDLOG III	<i>Privremeno udaljenje (čl. 121)</i>	29
PREDLOG IV	<i>Predlog za razrješenje (čl. 120)</i>	30

PREDLOG I

ČLAN 5

Član 11 mijenja se i glasi:

“Komisija za Etički kodeks sudija ima predsjednika i dva člana, koji imaju zamjenike. Predsjednik i njegov zamjenik se biraju iz reda članova Sudskog savjeta koji nijesu iz reda sudija, a dva člana i njihove zamjenike bira Konferencija sudija na predlog sjednica sudija svih sudova, koji predlog sadrži dva kandidata.

Za člana Komisije za Etički kodeks iz reda sudija može biti izabran sudija koji:

-je obavljao sudijsku funkciju najmanje 5 godina

-nije disciplinski kažnjavao

-nije prekršio Etički kodeks sudija.

Komisija za Etički kodeks sudija bira se na vrijeme od četiri godine.

Članovi Komisije za Etički kodeks i njihovi zamjenici razrješavaju se ukoliko budu disciplinski kažnjeni ili prekrše Etički kodeks sudija.

Komisija u svom radu donosi odluke, daje mišljenja i smjernice, u skladu sa Poslovníkom o načinu rada i odlučivanju Komisije za Etički kodeks sudija.

Komisija iz stava 1 ovog člana, izvještaj o svom radu dostavlja Sudskom savjetu, jednom godišnje, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Administrativno-tehničke poslove za rad Komisije za Etički kodeks sudija vrši Sekretarijat Sudskog savjeta.

Komisija iz stava 1 ovog člana donosi poslovnik o svom radu kojim se bliže uređuje način rada i odlučivanja.”

PREDLOG:

U stavu 2, alineja 1, broj 5 izmijeniti u **10**, tako da alineja glasi: “je obavljao sudijsku funkciju najmanje 10 godina”.

U stavu 3 dodati riječi na kraju “ili ako vrše svoju dužnost nesavjesno i neprofesionalno” tako da glasi:

Članovi Komisije za Etički kodeks i njihovi zamjenici razrješavaju se ako budu disciplinski kažnjeni ili prekrše Etički kodeks sudija ili ako vrše svoju dužnost nesavjesno i neprofesionalno.

Dodaju se novi stavovi koji glase:

Nesavjesnim i neprofesionalnim vršenjem dužnosti smatra se postupanje člana Komisije koje je suprotno zakonom propisanim ovlašćenjima, kao i neispunjavanje zakonom propisanih obaveza.

U slučajevima iz stava 4 ovog člana, predlog za razrješenje člana Komisije podnosi predsjednik Komisije organu koji ga je izabrao, a ako se radi o predsjedniku predlog podnose dva člana Komisije. Mandat člana Komisije prestaje na dan kad ga organ koji ga je izabrao razriješi.

Članovi Komisije za etički kodeks iz reda sudija moraju ispunjavati garancije nezavisnosti i sprječavanja sukoba interesa propisane za članove Sudskog savjeta iz reda sudija u članu 12.

Dodati novi član 11b, s naslovom “Izuzete članova Komisije za Etički kodeks sudija”, čije odredbe glase:

Predsjednik ili član Komisije za Etički kodeks izuzeće se iz učešća u razmatranju pitanja i odlučivanja o istom koje se:

- tiče njega samog;
- srodnika po krvi u pravoj liniji;
- srodnika u pobočnoj liniji do četvrtog stepena;
- srodnika po tazbini do drugog stepena;
- supružnika ili vanbračnog druga ili usvojene djece;
- ili ako postoje druge okolnosti koje izazivaju sumnju u nepristrasnost predsjednika ili člana Komisije.

O postojanju razloga za izuzeće predsjednik, odnosno član, dužan je da, odmah po saznanju za iste, obavijesti Komisiju za etički kodeks u pisanoj formi ili usmeno na sjednici Komisije i da prekine sve radnje u postupku.

Usmena izjava će se zabilježiti u zapisnik sjednice.

Zahtjev za izuzeće predsjednika ili člana Komisije može podnijeti i lice o čijim pravima i obavezama se odlučuje.

Zahtjev se podnosi u pisanoj formi.

Prije odlučivanja o podnijetom zahtjevu pribaviće se izjašnjenje lica čije se izuzeće traži.

Predsjednik, odnosno član Komisije o čijem izuzeću se raspravlja, može učestvovati u raspravi o izuzeću, ali ne može glasati povodom odluke o vlastitom izuzeću.

Odluku o izuzeću člana Komisije donosi predsjednik Komisije, a o njegovom izuzeću članovi i zamjenici članova Komisije većinom glasova.

Član koji je izuzet ne može učestvovati u bilo kom postupku ili raspravi koja se odnosi na pitanje zbog kojeg je izuzet.

Dodati novi član 11c, s naslovom "Prestanak mandata člana Komisije za etički kodeks", čije odredbe glase:

Članu Komisije prestaje mandat člana i predsjednika Komisije istekom vremena na koje je izabran.

Članu Komisije prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

- ako mu prestane funkcija na osnovu koje je izabran u Komisiju;
- na lični zahtjev.

OBRAZLOŽENJE:

O kršenju etike bi trebalo da odlučuju sudije sa bogatim iskustvom suđenja, koji/e su bili/e u prilici da tokom radnog vijeka dožive mnogo više situacija od onih sa samo 5 godina profesionalnog iskustva. Prvobitni predlog HRA je bio da to budu osobe sa najmanje 12 godina iskustva, ali bi i najmanje 10 moglo biti dovoljno, svakako znatno bolje od predloženog uslova od samo 5 godina.

Kod članova Komisije, osim predloženih osnova za razrješenje, treba navesti i nesavjesno i neprofesionalno vršenje dužnosti, pogotovo jer je to osnov za razrješenje predsjednika Komisije kao člana Sudskog savjeta, pa nema razloga da se to ne propiše i ovdje i za preostala dva člana Komisije i njihove zamjenike.

Kako se radi o Komisiji koja odlučuje o etičkoj odgovornosti sudija, sudije koje čine ovu komisiju treba da ispunjavaju garancije nezavisnosti i sprječavanja sukoba interesa, koje mora ispunjavati i predsjednik te komisije – član Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika. Komisija odluke donosi većinom glasova, tako da činjenica da samo jedan njen član zadovoljava veće garancije nezavisnosti i nepristrasnosti, ne čini da ih i komisija kao takva zadovolji, a trebalo bi.

Zakonom nijesu propisani razlozi za izuzeće članova Komisije, niti ko bi ih mijenjao da do toga dođe. Takođe, zakonom nije propisan ni postupak razrješenja odnosno na osnovu čijeg predloga se pokreće taj postupak i ko o tome donosi odluku. Smatramo da bi bilo najbolje da se taj postupak uredi na način na koji je propisan postupak razrješenja članova Sudskog savjeta.

PREDLOG II

ČLAN 7:

U članu 12 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

Član Sudskog savjeta iz reda sudija ne može biti:

1. bračni ili vanbračni supružnik ili srodnik poslanika, člana Vlade Crne Gore i Predsjednika Crne Gore, ili lica kojeg bira, imenuje ili postavlja Predsjednik Crne Gore, Skupština ili Vlada u prvoj liniji bez obzira na stepen srodstva, u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva ili srodnik po tazbini do prvog stepena;
2. lica koja su u posljednjih deset godina bila funkcioneri političkih stranaka (predsjednici stranaka, članovi predsjedništva, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora, članovi savjeta stranke i drugi stranački funkcioneri) ili partijski aktivno angažovani, neposredno birani na izborima ili obavljali funkciju člana Vlade posljednjih pet godina.

PREDLOG:

U članu 12 Zakona stav 1 mijenja se i glasi:

Članovi Sudskog savjeta iz reda sudija su:

- 1) **dva člana** iz reda sudija Vrhovnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud), Apelacionog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Apelacioni sud), Upravnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud), Višeg suda za prekršaje Crne Gore (u daljem tekstu: Viši sud za prekršaje), Privrednog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Privredni sud) i viših sudova, koji imaju najmanje deset godina radnog iskustva kao sudija;
- 2) **dva člana** iz reda sudija osnovnih sudova i sudova za prekršaje koji ima najmanje pet godina radnog iskustva kao sudija.

Dodaje se novi stav koji glasi:

Konferencija sudija je dužna da prilikom izbora članova iz reda sudija vodi računa o ravnomjernoj zastupljenosti sudova i sudija kao i o zastupljenosti sudova po regijama.

U članu 1 Nacrta stav 1 tačka 2 izmijeniti tako da glasi:

Lica koja su u posljednjih deset godina bila funkcioneri političkih stranaka (predsjednici stranaka, članovi predsjedništva, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora, članovi savjeta stranke i drugi stranački funkcioneri), partijski aktivno angažovani, neposredno birani na izborima ili obavljali funkciju člana Vlade.

Dodaje se novi stav koji glasi:

„Uslovi iz stava 2 primjenjuju se na članove savjeta tokom čitavog mandata.“

OBRAZLOŽENJE:

I Postojećim zakonskim rješenjem nije obezbijedena najšira predstavljenost sudstva, tj. da polovina sudija, članova Savjeta, bude izabrana među sudijama osnovnih i sudova za prekršaje, koji u odnosu na ostale, nabrojane sudove, čine upečatljivu većinu (prema Odluci o broju sudija u sudovima u Vrhovnom, Apelacionom, Upravnom, Višem sudu za prekršaje, Privrednom i višim sudovima ima 130 sudija, dok u svim osnovnim i sudovima za prekršaje na teritoriji Crne Gore ima 196 sudija). Postojeća odredba nije u skladu ni sa amandmanom VIII na Ustav Crne Gore, po kome četiri člana Sudskog savjeta iz reda sudija, bira i razrješava Konferencija sudija, *vodeći računa o ravnomjernoj zastupljenosti sudova i sudija.*

II Takođe, bilo bi važno i da se vodi računa o ravnomjernoj zastupljenosti sudova i sudija po regijama odnosno o geografskoj zastupljenosti sudova i sudija. Po prirodi stvari, sudije iz centralnog dijela imaju veće šanse da budu izabrane, s obzirom na to da imaju bročano veću podršku i međusobno se svi poznaju. Ovo bi moglo biti regulisano kroz Poslovnik o radu Konferencije sudija kojom se propisuje način rada i odlučivanja.

III U odnosu na članove iz reda sudija je, bez opravdanih razloga, napravljena razlika u odnosu na vremensko ograničenje izbora osoba koje su ranije bile politički aktivne.

Tako prema predloženom rješenju, bivši funkcioneri političkih partija ne mogu biti izabrani za članove Savjeta iz reda sudija ako su se nalazili na tim pozicijama **u prethodnih deset godina**. Međutim, iz nepoznatog razloga je uslov blaže postavljen kada se radi o partijski aktivno angažovanim osobama i bivšim članovima Vlade za koje se zahtijeva da nijesu bili na tim pozicijama prethodnih **pet godina**. Ne vidimo opravdan razlog da se uslov ne izjednači za sve i to u vidu najmanje 10 godina bez političkog angažmana. Na taj način bi se uspostavila ozbiljna garancija o sprječavanju političkog uticaja. HRA smatra da bi, zarad pravne sigurnosti, trebalo obezbijediti i preciznu definiciju ko će se sve smatrati „partijski aktivno angažovanom osobom“.

IV U skladu sa preporukom Venecijanske komisije koja je prošle godine upućena prilikom izmjena Zakona o državnom tužilaštvu i uvođenja odredbi o sprječavanju sukoba interesa, HRA smatra da bi bilo poželjno da se zakonom propiše kontinuirana provjera ispunjavanja ovih uslova kod svih članova Savjeta¹. To bi moglo da se postigne uvođenjem novog stava kod člana 12 i kod člana 20 koji propisuje razloge za razrješenje članova Sudskog savjeta.

---

¹ „Kriterijumi koji isključuju mogućnost izbora za člana Savjeta treba da se primjenjuju tokom čitavog mandata, jer neki od njih mogu da se materijalizuju nakon izbora (na primjer, brak sa poslanikom/poslanicom). Zakon bi trebalo da predviđa kontinuiranu proceduru revidiranja verifikacije tokom mandata, što bi moglo da dovede do njegovog gubitka.“, Hitno mišljenje Venecijanske komisije o revidiranom nacrtu izmjena i dopuna Zakona o državnom tužilaštvu CDL-AD(2021)030 st. 30

PREDLOG III

Član 11

Član 16 mijenja se i glasi:

“Za člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika može biti birano lice koje ima najmanje 40 godina života i 15 godina radnog iskustva na pravnim poslovima i uživa lični i profesionalni ugled, da nije osuđivan za krivična djela koja čine sudije nedostojnim za obavljanje sudijske funkcije u skladu sa ovim zakonom.

Za člana Sudskog savjeta ne može biti izabrano lice koje je:

- 1) bračni ili vanbračni supružnik ili srodnik poslanika, člana Vlade i Predsjednika Crne Gore ili lica kojeg bira, imenuje ili postavlja Skupština, Predsjednik Crne Gore ili Vlada, u pravoj liniji bez obzira na stepen srodstva, u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva ili srodnik po tazbini do prvog stepena;
- 2) član ili funkcioner političkih partija (predsjednici, članovi predsjedništva, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora), ili lice koje je bilo neposredno birano na izborima ili obavljalo funkciju člana Vlade, poslanika ili odbornika u posljednjih pet godina;
- 3) obavljalo sudijsku ili tužilačku funkciju u posljednjih osam godina.

Nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore raspisuje javni poziv za izbor člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika u "Službenom listu Crne Gore" i u najmanje jednom od štampanih medija sa sjedištem u Crnoj Gori, najmanje četiri mjeseca prije isteka mandata članovima Sudskog savjeta.

Javni poziv za izbor člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore objavljuje na internet stranici Skupštine Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština).

Rok za prijavljivanje kandidata je 15 dana od dana raspisivanja javnog poziva.

Nadležno radno tijelo Skupštine na internet stranici Skupštine objavljuje listu prijavljenih kandidata koja mora biti dostupna javnosti, najmanje deset dana od dana objavljivanja.

Predlog za izbor člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika Skupštini podnosi nadležno radno tijelo Skupštine.

Predlog za izbor iz stava 7 ovog člana, sadrži onoliko kandidata koliko se bira članova Sudskog savjeta.

Ukoliko predlog za izbor iz stava 7 ovog člana sadrži manje kandidata od broja koji se bira, postupak izbora se ponavlja za onaj broj članova koji nije predložen od strane nadležnog radnog tijela Skupštine.

U slučaju iz stava 8 ovog člana, nadležno radno tijelo Skupštine bez odlaganja raspisuje novi javni poziv, sve do izbora članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika u punom sastavu.

PREDLOG:

U stavu 2 tačka 2 na početku dodati riječi “posljednjih deset godina godina bilo” i na samom kraju dodati riječi “ili lice koje je bilo birano, imenovano ili postavljeno od strane Skupštine, Predsjednika Crne Gore ili Vlade” tako da glasi:

2) posljednjih **deset** godina bilo član ili funkcioner političkih partija (predsjednici, članovi predsjedništva, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora), ili lice koje je bilo neposredno birano na izborima ili obavljalo funkciju člana Vlade, poslanika ili odbornika ili lice koje je bilo birano, imenovano ili postavljeno od strane Skupštine, Predsjednika Crne Gore ili Vlade”

Dodaje se novi stav koji glasi:

„Uslovi iz stava 2 primjenjuju se na članove savjeta tokom čitavog mandata.“

Dodati stav koji glasi:

Članovi Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika su:

- 1) jedan ugledni pravnik kao predstavnik nevladinih organizacija iz oblasti vladavine prava, kojeg predlažu nevladine organizacije koje ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom;
  - 2) jedan član koji je advokat, kojeg predlaže Advokatska komora Crne Gore;
  - 3) jedan član koji je profesor pravnih nauka, kojeg predlaže Pravni fakultet UCG;
  - 4) jedan ugledni pravnik, kojeg predlaže Crnogorska akademija nauka i umjetnosti;
- ALTERNATIVA
jedan ugledni pravnik po javnom pozivu, koji raspisuje nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore.

Dodaje se stav 2 koji glasi:

Kandidat iz tačke 1, 3 i 4 iz prethodnog stava ne može biti advokat, državni tužilac ili sudija.

Stav 7, dopunjava se sljedećim riječima tako da glasi:

„Predlog za izbor iz stava 6 ovog člana sadrži onoliko kandidata koliko se bira članova Sudskog savjeta i utvrđuje se dvotrećinskom većinom glasova svih članova nadležnog radnog tijela.“

Alternativa

Stav 7, koji postaje stav 8, se mijenja tako da glasi: „Predlog za izbor iz stava 6 ovog člana sadrži onoliko kandidata koliko je ispunilo uslove.“

OBRAZLOŽENJE:

I Neprecizna formulacija postoji kod članova iz reda uglednih pravnika, u odnosu na političke povezane osobe. Konkretno, kod bivših političkih funkcionera se uopšte ne navodi vremenski period u okviru kojeg ovim osobama nije moguće da se prijave za člana Sudskog savjeta, što otvara ozbiljnu opasnost da se u Sudskom savjetu nađu osobe koje samo dan pred prijavu podnesu ostavku na političku funkciju. Takođe, bilo bi poželjeno da se vremensko ograničenje kod politički povezanih osoba, od 10 godina, propiše za sve članove Sudskog savjeta, kako one koji dolaze iz reda sudija, tako i one koji dolaze iz reda uglednih pravnika.

II U skladu sa preporukom Venecijanske komisije koja je prošle godine upućena prilikom izmjena Zakona o državnom tužilaštvu i uvođenja odredbi o sprječavanju sukoba interesa, HRA smatra da bi bilo poželjno da se zakonom propiše kontinuirana provjera ispunjavanja ovih uslova kod svih članova Savjeta². To bi moglo da se postigne uvođenjem novog stava kod člana 16 i kod člana 20 koji propisuje razloge za razrješenje članova Sudskog savjeta.

---

² „Kriterijumi koji isključuju mogućnost izbora za člana Savjeta treba da se primjenjuju tokom čitavog mandata, jer neki od njih mogu da se materijalizuju nakon izbora (na primjer, brak sa poslanikom/poslanicom). Zakon bi trebalo da predviđa kontinuiranu proceduru revidiranja verifikacije tokom mandata, što bi moglo da dovede do njegovog gubitka.“, Hitno mišljenje Venecijanske komisije o revidiranom nacrtu izmjena i dopuna Zakona o državnom tužilaštvu CDL-AD(2021)030 st. 30

III – Predlaganje članova iz reda uglednih pravnika

Konsultativno vijeće evropskih sudija je u svom posljednjem mišljenju iz novembra 2021. godine istaklo da bi, ako se izbor članova savjeta koji nijesu sudije sprovodi od strane parlamenta, nominaciju (predlog) trebalo da daju institucije kao što su advokatske komore ili nevladine organizacije³. Takođe je rečeno da bi članovi koji nijesu sudije, mogli biti izabrani iz redova istaknutih pravnika, univerzitetskih profesora sa određenim profesionalnim iskustvom, ili iz redova uglednih građana. Takođe, Venecijanska komisija je to predložila u odnosu na sastav Tužilačkog savjeta⁴, a kasnije ponovila i Evropska komisija u izvještaju o napretku iz 2021. godine.⁵

Da bi se izbjegla situacija koja trenutno postoji u Tužilačkom savjetu, gdje su svi članovi iz reda uglednih pravnika advokati, a što neizbježno dovodi do velikog broja izuzeća kada se odlučuje o izboru, napredovanju i utvrđivanju odgovornosti državnih tužilaca, predlažemo da se organiči broj ovih članova po osnovu njihovih profesija, odnosno da se odredi po jedno mjesto za predstavnika Advokatske komore, nevladinih organizacija, profesora pravnih nauka.

IV - Izbor kandidata od strane nadležnog skupštinskog tijela kvalifikovanom 2/3 većinom svih članova

Prvo predloženo rješenje:

Izbor četiri člana Sudskog savjeta van reda sudija kvalifikovanom, dvotrećinskom većinom svih poslanika, prema usvojenom Ustavnom rješenju, obezbjeđuje učešće opozicije u njihovom izboru. Međutim, prema Zakonu o Sudskom savjetu i sudijama, nadležno radno tijelo Skupštine podnosi predlog za izbor člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika, i to sa *onoliko kandidata koliko se bira članova Sudskog savjeta*. Na ovaj način se omogućava prethodna selekcija kandidata prostom većinom u skupštinskom odboru i ugrožava cilj predviđenog dvotrećinskog izbora u plenumu - da u izboru značajno učestvuje i opozicija. Dakle, nije isključen rizik od prethodnog *de facto* izbora kandidata prijavljenih na javni konkurs od strane odbora, što može da dovede do komplikacija u praksi.

Drugo predloženo rješenje:

Rješenje koje postoji u Hrvatskoj u odnosu na izbor sudija Ustavnog suda od strane parlamenta predlažemo kao alternativu. Naime, umjesto da skupštinski odbor prostom većinom vezuje ruke plenumu i predlaže samo onoliko kandidata koliko se i bira, ovaj odbor bi mogao predložiti sve kandidate koji su ispunili uslove (i to utvrditi prostom većinom glasova, uz mogućnost vođenja upravnog spora protiv takve odluke, kao što je predložila J. Omejac u njenom predlogu zakona o Ustavnom sudu), i prepustiti plenumu da tokom glasanja o svakom kandidatu pojedinačno odluči koji će kandidati dobiti potrebnu 2/3 većinu glasova.

---

³ CCJE Mišljenje 24 (2021) : Razvoj pravosudnih savjeta i njihova uloga u nezavisnom i nepristrasnom sudstvu, Strazbur 5. novembar 2021. godine, Konsultativno vijeće evropskih sudija, strana 12.

⁴ Mišljenje Venecijanske komisije o nacrtu izmjena i dopuna Zakona o državnom tužilaštvu CDL-AD(2021)012 st. 38.

⁵ Evropska komisija, Izvještaj o napretku 2021, Brisel, 19.10.2021, strana 18.

Član 12

Član 16a mijenja se i glasi:

“Predsjednik i članovi Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika, kojima prestaje mandat usljed isteka vremena na koje su birani, nastavljaju da vrše dužnost do izbora i proglašenja novih članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika, a najduže do dvije godine.

Vršenje dužnosti iz stava 1 ovog člana ne predstavlja ponovni izbor članova Sudskog savjeta.”

KOMENTAR:

Iako razumijemo razloge za propisivanje ove odredbe, smatramo da bi ovakva formulacija mogla da dovede do zloupotreba i da propisani period od dvije godine može da bude opravdanje za odugovlačenje izbora članova od strane poslanika u istom tolikom trajanju. Ako se već želi propisati rok za izbor članova onda smatramo da on mora biti kraći od dvije godine, npr. 6 mjeseci ili godinu dana.

PREDLOG IV

Član 21

Član 30 mijenja se i glasi:

„Odluke Sudskog savjeta su konačne i protiv njih se može voditi upravni spor, ako zakonom nije drukčije određeno.

Prilikom donošenja odluke o izboru sudija i predsjednika sudova, Sudski savjet je dužan da vodi računa o srazmjernoj zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i o rodno balansiranoj zastupljenosti.

Protiv odluka Sudskog savjeta o izboru kandidata za sudiju, sudija i predsjednika sudova, prestanku sudijske funkcije i o drugim statusnim pravima upravni spor se može pokrenuti u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

U upravnom sporu iz stava 3 ovog člana sud je dužan da donese odluku u roku od 30 dana od dana dostavljanja spisa predmeta.

Sudski savjet će rasporediti kandidate za sudije na inicijalnu obuku, odnosno sudije u sud u koji su izabrane tek pošto odluka o okončanju upravnog spora postane pravosnažna.

Ako se protiv odluke o trajnom dobrovoljnom raspoređivanju pokrene upravni spor, Sudski savjet može rasporediti sudiju tek po pravosnažnom okončanju upravnog spora.

Ako se protiv odluke o prestanku sudijske funkcije pokrene upravni spor, Sudski savjet može izabrati novog sudiju na mjesto sudije kome je funkcija prestala tek po pravosnažnom okončanju upravnog spora.“

Predlog:

U stavu 5 poslije riječi “u sud u koji su izabrane” dodati riječi “odnosno predsjednika suda u sud u koji je izabran”.

PREDLOG V

ČLAN 22:

Član 33 mijenja se i glasi:

Za predsjednika Vrhovnog suda može biti birano lice koje:

- 1) ispunjava opšte uslove za sudiju;
- 2) ima radno iskustvo od najmanje 15 godina kao sudija ili državni tužilac, ili najmanje 20 godina radnog iskustva kao advokat, notar, profesor pravnika nauka ili na drugim pravnim poslovima;
- 3) se odlikuje profesionalnom nepristrasnošću, visokim stručnim i moralnim kvalitetima.

PREDLOG:

Dodaje se stav 2 koja glasi:

Sudija odnosno državni tužilac može da bude izabran za predsjednika Vrhovnog suda ako ima ocjenu odličan.

OBRAZLOŽENJE:

Obzirom na to da je članom 72 stav 2 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama propisano da *sudija odnosno državni tužilac može da napreduje u Vrhovni sud ako je ocijenjen ocjenom odličan*“ jedino opravdano bi bilo da i predsjednik tog suda ima ocjenu rada odličan.

PREDLOG VI

ČLAN 23:

Član 35 se mijenja i glasi:

„Sudski savjet sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju zakonom propisane uslove za izbor predsjednika Vrhovnog suda.

Lista kandidata iz stava 1 ovog člana, dostavlja se Opštoj sjednici Vrhovnog suda radi obavljanja razgovora sa prijavljenim kandidatima.

Nakon obavljenog razgovora iz stava 2 ovog člana, Opšta sjednica Vrhovnog suda tajnim glasanjem utvrđuje predlog za izbor predsjednika Vrhovnog suda, na način da se može zaokružiti najviše 3 kandidata.

Predlog za izbor predsjednika Vrhovnog suda iz stava 3 ovog člana, sadrži najviše tri kandidata sa najvećim brojem glasova, koji su dobili više od polovine glasova ukupnog broja sudija Vrhovnog suda i mora biti obrazložen.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, ako je na listi kandidata iz stave 1 ovog člana tri ili najmanji broj kandidata, predlog za izbor predsjednika Vrhovnog suda sadrži kandidate sa liste koji su dobili više od polovine ukupnog broja glasova sudija Vrhovnog suda.

Ako niko od prijavljenih kandidata ne dobije potrebnu većinu u prvom glasanju, glasanje će se ponoviti između kandidata koji su dobili više od četvrtine glasova ukupnog broja sudija Vrhovnog suda.

Ako u ponovljenom glasanju niko od kandidata ne dobije potrebnu većinu, Opšta sjednica Vrhovnog suda će konstatovati da predlog kandidata za predsjednika Vrhovnog suda nije utvrđen i o tome će obavjestiti Sudski savjet.

U obrazloženju predloga iz st.4 i 5 ovog člana navodi se broj glasova koji je dobio svaki od kandidata pojedinačno i kom krugu glasanja. “

PREDLOG:

Stav 4 mijenja se i glasi:

Predlog za izbor predsjednika Vrhovnog suda iz stava 3 ovog člana, sadrži najviše tri kandidata sa najvećim brojem glasova, koji su dobili više od polovine glasova od **prisutnog broja** sudija Vrhovnog suda i mora biti obrazložen.

Obrazloženje:

Smatramo da bi ovakvo rješenje moglo da doprinese bržem prevazilaženju vd stanja na poziciji predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore.

PREDLOG VII

Član 26

U članu 38 stav 3 mijenja se i glasi:

“Za sudiju Privrednog suda može biti birano lice koje je nakon položenog pravosudnog ispita radilo najmanje pet godina kao savjetnik u sudu ili državnom tužilaštvu, odnosno najmanje četiri godine kao advokat, notar ili profesor pravnih nauka, ili najmanje šest godina drugim pravnim poslovima.”

Stav 4 mijenja se i glasi:

“Za sudiju Upravnog suda može biti birano lice koje je nakon položenog pravosudnog ispita radilo najmanje pet godina kao savjetnik u sudu ili državnom tužilaštvu, odnosno najmanje četiri godine kao advokat, notar ili profesor pravnih nauka, ili najmanje šest godina na drugim pravnim poslovima.”

U stavu 5 riječi: “višeg suda za prekršaje” zamjenjuju se riječima: “Višeg suda za prekršaje”.

U stavu 6 riječ: “osam” zamjenjuje se riječju: “šest”.

PREDLOG:

Stav 9 Zakona brisati, stav 8 dopuniti tako da glasi:

„Za sudiju Vrhovnog suda može biti birano lice koje radi kao sudija, odnosno državni tužilac najmanje 15 godina, ili ima najmanje 20 godina radnog iskustva kao advokat, notar, profesor pravnih nauka ili na drugim pravnim poslovima.“

Obrazloženje

Postojećim članom 38 ograničen je izbor na funkciju sudije višeg suda, višeg suda za prekršaje, Apelacionog suda i Vrhovnog suda osobama koje nisu sudije ili državni tužioci. U odnosu na izbor *jednog* sudije Vrhovnog suda je napravljen izuzetak. Smatramo da su ove odredbe nepotrebno ograničavajuće. Više dobrih advokata ili profesora prava u Vrhovnom sudu bi moglo da predstavlja pojačanje razmjerni misli u vijećima i od toga ne bi trebalo bježati ni u višim sudovima. Ali ako se insistira na ograničavanju izbora u više sudove, odnosno Apelacioni sud, onda bar Vrhovni sud treba ostaviti otvorenim, a ne ograničavati izbor stručnjaka „sa strane“ na samo jednu poziciju.

PREDLOG VIII

Član 32

U članu 44 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“Pri utvrđivanju procjene iz stava 3 ovog člana Sudski savjet će naročito uzeti u obzir očekivana slobodna mjesta koja se mogu predvidjeti na osnovu opterećenja sudova i priliva broja predmeta u prethodne tri godine, proširenja nadležnosti sudova, očekivanog prestanka sudijske funkcije, kao i na osnovu broja slobodnih sudijskih mjesta u prethodne tri godine.”

U stavu 4 riječi: “kalendarske godine za naredne dvije godine” zamjenju se se riječima: “kalendarske godine u godini u kojoj se donosi, za naredne dvije godine”

Dosadašnji st. 4 i 5 postaju st. 5 i 6.

Predlog

Dodati u stavu 2:

„datume prestanka sudijskih funkcija na osnovu ispunjenja uslova za starosnu penziju, u skladu sa Ustavom i članom 17 Zakona o PIO, datume prestanka mandata predsjednicima sudova, obrazloženje u slučajevima izmijenjenih okolnosti kao i razloge za raspisivanje oglasa za kandidate za sudije.

Dodati u stavu 4:

„i Odluku o broju sudija u sudovima.”

Obrazloženje:

Planovi slobodnih sudijskih mjesta ne sadrže jasno i precizno obrazloženje za raspisivanje oglasa. Navodi se samo to da se Plan donosi saglasno ovlaštenju Sudskog savjeta za donošenje takvog plana iz Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, a bez pominjanja Odluke o broju sudija u sudovima. Ova odluka bi trebalo da predstavlja polaznu tačku, na osnovu koje Sudski savjet procjenjuje broj upražnjenih mjesta, vodeći računa da više ne povećava broj sudija, kojih Crna Gora već ima previše,

sudeći po evropskoj statistici (CEPEJ). Ova Odluka je posljednji put navedena u Planu slobodnih sudijskih mjesta 2015. godine, iako je posle toga donijeta i Odluka iz 2016, 2017. i 2019. godine. Takođe, u Planu nisu navedeni ni datumi isteka mandata predsjednicima sudova, što je dovelo do toga da u slučaju predsjednika osnovnih sudova u Kolašinu i Beranama, Sudski savjet nije blagovremeno raspisao javni oglas.

PREDLOG IX

ČLAN 36

U članu 48 stav 1 poslije riječi: "biraju za sudiju" zamjenjuju se riječima: "biraju za kandidata za sudiju".

Poslije stava 8 dodaje se novi stav koji glasi:

"U slučaju udaljavanja kandidata sa pisanog testiranja prouzrokovanih povredama pravila propisanih poslovnikom Sudskog savjeta, Sudski savjet na predlog Komisije za testiranje može donijeti odluku kojom se tom kandidatu zabranjuje pristup pisanom testiranju u periodu od godinu dana od učinjene povrede."

PREDLOG:

I Riječ „može” zamjenjuje se u riječ „mora”.

II Riječi „zabranjuje pristup pisanom testiranju u periodu od godinu dana od učinjene povrede” zamjenjuju se riječima:

1. zabranjuje pristup pisanom testiranju u periodu od dvije godine od učinjene povrede.
III
2. „zabranjuje pristup pisanom testiranju na naredna dva oglasa raspisana za potrebe osnovnih sudova, sudova za prekršaje, Privrednog i Upravnog suda”

U stavu 2 na kraju se dodaju riječi "osim ukoliko kandidat želi da radi test" tako da glasi:

Pisano testiranje ne sprovodi se za lica iz stava 1 ovog člana, koja su ocijenjena na pravosudnom ispitu, osim ukoliko kandidat želi da radi test.

OBRAZLOŽENJE:

I Cilj uvođenja novog stava je sprječavanje kršenja Poslovnika Sudskog savjeta, izbor kandidata na pravilan, fer i ravnopravan način i sankcionisanje ukoliko do kršenja dođe.

Ne može se propisati proizvoljno izricanje sankcije, po subjektivnoj ocjeni Komisije, već zakonska obaveza da svaki kandidat koji ne poštuje pravila bude sankcionisan (na ovaj način se izbjegavaju zloupotrebe - i proizvoljno sankcionisanje od slučaja do slučaja). Ukoliko kandidata udalji sa testiranja, zbog kršenja pravila sadržanih u Poslovniku, Komisija je dužna da ga sankcioniše.

II Zabrana pristupa pisanom testiranju u narednih godinu dana od učinjene povrede je blaga sankcija, jer oglasi za izbor kandidata za sudije se uglavnom i raspisuju jednom godišnje. Sankciju za ovakve situacije treba pooštriti i to tako da se zabrana odnosi na po dva naredna oglasa za svaki od sudova za koji mogu konkurisati savjetnici/učesnici na konkursu i to na naredna dva oglasa za izbor

kandidata za sudije osnovnih sudova, dva oglasa za izbor kandidata za sudije sudova za prekršaje, dva oglasa za izbor kandidata za sudije Privrednog i Upravnog suda.

III Kandidatima bi trebalo omogućiti da biraju da li će raditi pisani test ili će im se računati ocjena sa pravosudnog ispita, jer, po prirodi stvari, svi kandidati napreduju tokom vremena i ne bi trebalo da budu zauvijek ograničeni ocjenom sa pravosudnog ispita. Ovakvim predlogom se ne umanjuje značaj pravosudnog ispita obzirom na to da se ostavlja mogućnost kandidatu izbora - da li će raditi test ili izaći na intervju sa već dobijenim brojem bodova na pravosudnom ispitu.

PREDLOG X

Član 39

Član 51 se mijenja i glasi:

„Sudski savjet donosi odluku o izboru onolikog broja kandidata za sudiju koliko je utvrđeno Planom slobodnih sudijskih mjesta iz čl. 44 ovog zakona, prema redosljedu sa rang liste, kao i o raspoređivanju kandidata za sudiju na inicijalnu obuku u Osnovni sud u Podgorici. „

PREDLOG:

U stavu 1 riječi “utvrđeno Planom slobodnih sudijskih mjesta iz čl. 44 ovog zakona” **zamijeniti riječima** “oglašениh slobodnih mjesta sudija” odnosno zadržati postojeće zakonsko rješenje.

Takođe, u istom stavu, riječi “u Podgorici” zamijeniti riječima “u mjestu prebivališta kandidata ili u osnovnom sudu najbližem mjestu prebivališta kandidata.,,

Obrazloženje:

I Smatramo da treba zadržati postojeće rješenje prema kojem će Sudski savjet oglasom tražiti onoliko kandidata za sudije koliko je zaista potrebno za popunjavanje upražnjenih sudijskih mjesta. U suprotnom, kandidati će biti dovedeni u situaciju da čekaju neodređeni vremenski period nakon završene inicijalne obuke da budu izabrani za sudije.

II Sprovođenje inicijalne obuke jedino u Osnovnom sudu u Podgorici je demotivišuće za prijavljivanje kandidata iz drugih opština, što dovodi do nemogućnosti / teškoća u popunjavanja slobodnih mjesta za sudije na jugu / sjeveru Crne Gore.

Savjetnici sa sjevera Crne Gore zaposleni u osnovnim sudovima (vjerovatno je isto stanje sa jugom) imaju uglavnom preko desetak godina radnog iskustva kao savjetnici. Većina njih nema ambiciju da konkuriše za sudiju, a jedini razlog za to je što moraju da obave inicijalnu obuku u Podgorici, koja traje 18 mjeseci. U pitanju su osobe koje imaju preko 30 godina, imaju porodice i malu djecu i nemaju mogućnost da ih ostave i odsele se iz mjesta prebivališta. Uglavnom nemaju riješeno stambeno pitanje u mjestu prebivališta, još manje u Podgorici – što iziskuje dodatne troškove života. Iz tog razloga se odlučuju za lakši put tj. da ostanu savjetnici do penzije. Sve to šteti pravosuđu – sudovi plaćaju i obučavaju kadar koji ne mogu unaprijediti i popuniti mjesta za sudije, taj kadar zauzima radna mjesta za druge koji bi bili spremni da prođu inicijalnu obuku i vrata se u matični sud da vrše sudijsku funkciju itd.

Iz svakog manjeg osnovnog suda dovoljno je imati jednog sudiju (koji je prošao obuku) koji će biti mentor kandidatima za sudije i obučiti ih podjednako kvalitetno kao u Osnovnom sudu u Podgorici,

time bi bio riješen problem praktičnog dijela obuke. Što se tiče teorijskog dijela obuke – dovoljno bi bilo omogućiti kandidatima da prate teorijski dio putem online platformi ili obezbjediti im mogućnost prisustvovanja u Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu.

PREDLOG XI

Član 40

U članu 52 riječi: “oglas za izbor sudije” zamjenjuju se riječima: “oglas za izbor kandidata za sudije”.

PREDLOG:

Član 52, stav 1 “Prava prijavljenih lica” mijenja se i glasi:

(1) Kandidat ima pravo da izvrši uvid i kopira svoju i dokumentaciju drugih kandidata, koji su se prijavili na oglas za izbor sudije, rezultate pismenog testiranja i njihove ocjene, odnosno osvojeni broj bodova.

(2) Zahtjev za uvid i kopiranje dokumentacije se podnosi Sudskom savjetu u pisanom obliku i o njemu je Savjet dužan da odluči u roku od 3 dana od dana podnošenja.

(3) U slučaju uskraćivanja ovog prava kandidat ima pravo podnošenja prigovora Sudskom savjetu u roku od 8 dana od dana isteka roka za odlučivanje po prigovoru. Sudski savjet dužan je da o prigovoru odluči u roku od 8 dana.

Obrazloženje

Neophodno je precizirati i obezbijediti ostvarivanje prava na uvid i kopiranje dokumentacije drugih kandidata, jer je to preduslov za pokretanje upravnog spora. Osim toga, propisivanjem kraćih rokova za postupanje po zahtjevu kandidata (za razliku od npr. rokova za postupanje po zahtjevu za slobodan pristup informacijama i odlučivanja Agencija za zaštitu ličnih podataka po žalbama) štite se prava kandidata da blagovremeno ostvare uvid i kopiranje dokumentacije za slučaj pokretanja upravnog spora.

Osim toga, slično rješenje je propisano Pravilnikom o radu Komisije za rješavanje stambenih potreba sudija gdje je navedeno da “svaki podnosilac zahtjeva ima pravo da izvrši uvid u dostavljenu dokumentaciju podnosilaca zahtjeva i da stavi primjedbe u roku od osam dana..”.

PREDLOG XII

ČLAN 43:

Član 55 se mijenja i glasi:

„Sudski savjet donosi odluku o izboru sudija iz reda kandidata koji su dobili ocjenu zadovoljava na inicijalnoj obuci.

Pravo na izbor osnovnog suda u koji će biti raspoređen, kandidat za sudiju ostvaruje prema redosljedu na rang listi iz čl. 50 ovog zakona.

Kandidati koji su ostali nerapsoređeni u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana, stiču pravo prioritnog izbora u odnosu na kandidate koji su nakon njih završili inicijalnu obuku.

Kandidatu koji odbije raspoređivanje prestaje radni odnos po sili zakona.

Sudija koji je rapsoređen u sud koji je udaljen više od 50km od mjesta njegovog prebivališta, odnosno boravišta, ima pravo na službeni stan ili na naknadu stanarine, kao i pravo na naknadu troškova za odvojeni život od porodice, ukoliko sudija ne posjeduje stambeni prostor u mjestu u kome je raspoređen.

O pravu iz stava 5 ovog člana odlučuje Sudski savjet, a sredstva na ime ovog prava obezbjeđuju se u budžetu suda u koji je sudija raspoređen.”

PREDLOG:

U stavu 5 ovog člana, poslije riječi “sudija” dodati riječi “kao ni član njegovog porodičnog domaćinstva, nema stambeni prostor u svojini, susvojini ili zajedničkoj svojini” tako da glasi:

Sudija koji je raspoređen u sud koji je udalje više od 50km od mjesta njegovog prebivališta, odnosno boravišta, ima pravo na službeni stan ili na naknadu stanarine, kao i pravo na naknadu troškova za odvojeni život od porodice, ukoliko sudija, kao ni član njegovog porodičnog domaćinstva, nema stambeni prostor u svojini, susvojini ili zajedničkoj svojini u mjestu u kome je raspoređen.”

Dodati novi stav koji glasi:

Pod članovima porodičnog domaćinstva iz prethodnog stava, smatraju se osobe koje žive sa sudijom u zajedničkom domaćinstvu i to:

- bračni ili vanbračni drug
- djeca rođena u braku ili van braka, usvojena i pastorčad
- druge osobe koje je sudija, njegov bračni drug ili vabračni drug, dužan po zakonu da izdržava, a koja sa njim stanuju u istom stambenom prostoru.

Obrazloženje:

Predloženo rješenje je usklađeno sa rješenjem propisanim u Pravilniku o načinu rješavanja stambenih potreba sudija⁶.

PREDLOG XIII

ČLAN 58

Član 87 se mijenja se i glasi:

„Rad sudija, osim sudija Vrhovnog suda, ocjenjuje se svake pete godine, radi procjene njihove stručnosti, kvaliteta i kvantiteta rada, etičnosti i potrebe za obukom, kao i u svrhu napredovanja u sud višeg stepena.

Izuzetno do stava 1 ovog člana, ocjenjivanje rada sudije sprovodi se prije isteka roka iz stava 1 ovog člana ako:

---

⁶ Pravilnik o načinu i kriterijumima za rješavanje stambenih potreba sudija, „Službeni list Crne Gore“, br. 50/2014, 51/2017), članovi 6 i 7.

- se ocjenjuje sudija koji je prvi put biran, u tom slučaju se ocjenjuje nakon tri godine nakon stupanja na funkciju;
- je sudija ocjenjen ocjenom nezadovoljava, ocjenjivanje rada sudije sprovede se po isteku roka od jedne godine od dana pravosnažnosti odluke kojom je utvrđena ta ocjena;
- se sudija prijavio na oglas za napredovanje u sud višeg stepena, odnosno za predsjednika suda, a nema ocjene ili je od prethodne ocjene proteklo više od tri godine;

U slučajevima iz stava 2 tač. 2 i 3 ovog člana ocjenjuje se rad sudije u periodu od posljednje ocjene. Ako se sudija zbog odsutnosti ne može ocjeniti za period iz stava 2 tač. 3 ovog člana za ocjenjivanje će se uzeti ukupan period od tri godine, koji je prethodio ocjenjivanju sudije. Ocjene rada sudije su odličan, dobar., zadovoljava i nezadovoljava”

PREDLOG:

Iz stava 1 se brišu riječi: "osim sudija Vrhovnog suda".

OBRAZLOŽENJE:

Ni HRA, poput Venecijanske komisije (vidjeti tačku 60 njihovog mišljenja⁷), ne vidi opravdanje za isključivanje sudija Vrhovnog suda iz ocjenjivanja.

Trenutno su sudije Vrhovnog suda jedine sudije koje se ne ocjenjuju, što je neopravdano, jer iako po pravilu ne napreduju, ipak mogu da konkurišu za mjesto predsjednika Vrhovnog suda ili Vrhovnog državnog tužioca i sudije Ustavnog suda ili Evropskog suda za ljudska prava, zbog čega bi trebalo pratiti i ocjenjivati i njihov rad. Osim toga, njihove odluke su podložne ukidanju od strane Ustavnog suda i Evropskog suda za ljudska prava, a njihovo stručno usavršavanje ne bi trebalo da prestane danom izbora na visoku funkciju.

Nije navedeno obrazloženje za povećanje vremenskog perioda redovnog ocjenjivanja sudija. Smatramo da bi trebalo zadržati postojeće rješenje ili bar smanjiti period na četiri godine. Predloženo rješenje od pet godina praktično predstavlja jedan cijeli mandat predsjednika suda koji će biti okončan bez kontrole i nadzora nad njegovim radom.

PREDLOG XIV

ČLAN 60

Član 90 mijenja se i glasi:

Djelotvornost rada sudije ocjenjuje se na osnovu sljedećih podkriterijuma:

- 1) kvantitet rada;
- 2) kvalitet rada;
- 3) kvalitet obrazloženja odluka.

Kvantitet rada ocjenjuje se na osnovu broja završenih predmeta.

⁷ Mišljenje Evropske komisije na nacrtu zakona o sudovima i zakona o Sudskom savjetu i sudijama, CDL-AD (2014)038, mišljenje broj 783/2014, Strazburg 15. decembar 2014.

Po osnovu kvantiteta rada, sudija će biti ocijenjen ocjenom ne zadovoljava ukoliko mu rezultati rada budu ispod 80% od broja završenih predmeta predviđenih Okvirnim mjerilima za određivanje potrebnog broja sudija, osim ako sudija za to da opravdane razloge.

Kvalitet rada ocjenjuje se na osnovu odnosa ukinutih odluka sudije koji se ocjenjuje i prosječnog broja ukinutih odluka u određenoj vrsti predmeta na nivou nadležnih sudova i na osnovu broja otvorenih pretresa ili rasprava od strane drugostepenog suda.

Ocijenjivanje kvaliteta rada bliže se uređuje pravilima iz člana 101 ovog zakona. Kvalitet obrazloženja ocjenjuje se na osnovu jasnoće, konciznosti i potpunosti datih razloga.”

PREDLOG:

Da rješenje ostane ovako kako je u nacrtu ili da se kriterijum kvalitet obrazloženja podvede pod kriterijum kvalitet rada.

U stavu 4 se dodaje na kraju “i u odnosu na odluke Ustavnog suda Crne Gore i Evropskog suda za ljudska prava”.

OBRAZLOŽENJE:

I Kvalitet obrazloženje odluka je dovoljno ocjenjivati u okviru kvaliteta rada.

II Prilikom ocjenjivanja kvaliteta rada sudija, trebalo bi uzeti u obzir i odluke Ustavnog suda i Evropskog suda za ljudska prava, koje predstavljaju ocjenu rada sudije u primjeni Ustava i međunarodnih ugovora o ljudskim pravima, koji su takođe izvor prava. Na ovaj način bi se sudije odgovarajuće motivisale da prate i primjenjuju praksu Evropskog suda za ljudska prava, isto kao i praksu crnogorskih sudova. Ustavni sud je nadležan da ukida i pravosnažne presude i nalaže preduzimanje radnji, a presuda Evropskog suda za ljudska prava takođe može da dovede do ponovnog otvaranja postupka, što se u praksi Crne Gore više puta dešavalo. U publikaciji “Analiza rada Sudskog savjeta 2008-2013”[“Analiza rada Sudskog savjeta 2008-2013”, Akcija za ljudska prava, Podgorica, 2013, str. 159, obuhvata pregled od aprila 2009. do februara 2013. Od tada su donijete relevantne presude Radunović i drugi protiv Crne Gore, 2016 (<http://sudovi.me/podaci/vrhs/dokumenta/4943.pdf>), Mugoša protiv Crne Gore, 2016 (<http://sudovi.me/podaci/vrhs/dokumenta/2212.pdf>), i druge dostupne na stranici www.sudovi.me], Akcija za ljudska prava je dala pregled presuda koje je do tada donio Evropski sud za ljudska prava, a u kojima je utvrđeno da su ljudska prava povrijeđena presudama koje je donosio i Vrhovni sud Crne Gore.

PREDLOG XV

ČLAN 61

Član 91 mijenja se i glasi:

Opšte sposobnosti i stručne aktivnosti ocjenjuju se na osnovu sljedećih podkriterijuma:

- 1) vještina komunikacije;
- 2) sposobnost prilagođavanja promijenjenim okolnostima;
- 3) učestvovanje u različitim stručnim aktivnostima.

Vještina komunikacije ocjenjuje se na osnovu iskazivanja poštovanja prema strankama, kolegama i zaposlenima u sudu u vršenju sudijske funkcije.

Sposobnost prilagođavanja promijenjenim okolnostima ocjenjuje se na osnovu sposobnosti prilagođavanja strukturalnim i organizacionim promjenama u sudu u kojem vrši sudijsku funkciju, promjenama zakona i procesnih pravila, kao i novim tehnologijama i pravilima rada.

Učestvovanje u različitim stručnim aktivnostima ocjenjuje se na osnovu učešća sudije u obukama i drugim stručnim aktivnostima.”

PREDLOG I KOMENTAR:

U stav 1, tač. 1 poslije riječi „komunikacije“ dodati riječi „i poštovanje sudijske etike“.

U odnosu na podkriterijum „učestvovanje u različitim stručnim aktivnostima“:

Smatramo da podkriterijum „učestvovanje u različitim stručnim aktivnostima“ ne treba da se ocjenjuje već da se uzima u obzir samo kao prednost kod napredovanja sudija, u slučaju da dva ili više kandidata imaju istu ocjenu.

Prema Pravilima za ocjenjivanja sudija i predsjednika sudova, da bi sudija dobio ocjenu zadovoljava na osnovu podkriterijuma „Učestvovanje u različitim stručnim aktivnostima“, potrebno je da je u ocjenjivanom periodu ili učestvovao kao predavač na seminarima i drugim oblicima edukacije, ili bio član radnih tijela za izradu zakona, ili učestvovao na javnim raspravama, okruglim stolovima, itd.⁸

HRA i CeMI su još 2015. godine upozorili da treba izbjeći ocjenjivanje okolnosti na koje kandidat ne može sam da utiče kao što su da li će biti pozvan da bude predavač na seminaru ili član radne grupe za izradu zakona ili strategija, jer to često ne zavisi od sposobnosti ili nivoa usavršavanja te osobe. Takođe, treba imati u vidu da su u tom pogledu sudije sudova za prekršaje bile u nejednakom položaju u odnosu na druge sudije iz razloga što nijesu ispunjavali uslov za predavače – najmanje pet godina sudijskog iskustva⁹ jer su postali dio redovnog sudskog sistema tek 2015. godine.¹⁰

PREDLOG XVI

ČLAN 68

Član 108 mijenja se i glasi:

“Sudija i predsjednik suda kao sudija disciplinski odgovara za lakše, teže i najteže dicipninske prekršaje.

Lakši disciplinski prekršaj sudije je, ako:

- 1) bez opravdanog razloga ne uzima predmete u rad redom kojim su primljeni u skladu sa zakonom i Sudskim poslovníkom;
- 2) neopravdano kasni na zakazane rasprave, pretrese, sjednice vijeća ili sjednice sudija;

⁸ Vidi „Izveštaj o primjeni Strategije reforme pravosuđa 2014-2018 u periodu 2014-2016“, HRA i CeMI, 2017, str. 100.

⁹ Zakon o Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, Sl. list CG broj 58/15, član 31 stav 2

¹⁰ Strategija reforme pravosuđa 2019-2022, Ministarstvo pravde Crne Gore, septembar 2019, str. 6:

<https://wapi.gov.me/download-preview/6174402a-e27c-4858-a60e-3307d4332fbc?version=1.0>

- 3) bez opravdanog razloga u toku jedne godine prekorači zakonom propisani rok za izradu odluke u najmanje 10 predmeta a prekoračenje nije duže od 30 dana;
- 4) ne pohađa obavezne programe obuke bez opravdanog razloga;
- 5) ne ispunjava obaveze mentora prilikom inicijalne obuke i obuke pripravnika;
- 6) ne preduzima zakonom propisane mjere za poštovanje suda i učesnika u postupku.

Teži disciplinski prekršaj sudije je, ako:

- 1) bez opravdanog razloga ne zakazuje ročišta ili pretrese u predmetima koji su mu dodijeljeni u rad ili na drugi način odugovlači postupak;
- 2) neopravdano ne dolazi na zakazane rasprave, pretrese, sjednice vijeća, sjednice sudija ili Konferenciju sudija;
- 3) bez opravdanog razloga odugovlači postupak ili ne uzima predmet u rad;
- 4) bez opravdanog razloga u toku jedne godine prekorači zakonom propisani rok za izradu odluke u najmanje 20 predmeta a prekoračenje nije duže od 30 dana ili ako bez opravdanog razloga prekorači trostruki zakonom propisani rok u najmanje 5 predmeta ili prekorači šestostruki zakonom propisani rok za izradu odluke u sudskom predmetu.
- 5) propusti da traži izuzeće u predmetu u kojem je znao da postoji razlog za njegovo obavezno izuzeće;
- 6) bez opravdanog razloga ne poštuje program za rješavanje zaostalih predmeta ili ne postupi po odluci donijetoj po pravnom sredstvu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku;
- 7) onemogućava vršenje nadzora u skladu sa zakonom;
- 8) u vršenju sudijske funkcije ili na javnom mjestu dovodi sebe u stanje ili se ponaša na način koji nije primjeren vršenju sudijske funkcije;
- 9) se uvredljivo odnosi prema učesnicima u sudskim postupcima i zaposlenima u sudu;
- 10) iznosi povjerljive informacije koje je saznao postupajući u predmetima ili vršeći sudijsku funkciju;
- 11) koristi sudijsku funkciju za ostvarivanje svojih privatnih interesa i interesa svoje porodice ili sebi bliskih lica;
- 12) prihvata poklone ili svjesno ne dostavlja podatke o imovini i prihodima suprotno propisima kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa;
- 13) neopravdano odsustvuje sa posla pet dana uzastopno;
- 14) javno iznosi mišljenje o predmetu koji nije postao pravosnažan.

Najteži disciplinski prekršaj sudije je, ako:

- 1) je osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje sudijske funkcije;
- 2) nestručno ili nesavjesno obavlja sudijsku funkciju.
- 3) bez opravdanog razloga u toku jedne godine prekorači zakonom propisani rok za izradu odluke u najmanje 30 predmeta a prekoračenje nije duže od 30 dana ili ako bez opravdanog razloga prekorači trostruki zakonom propisani rok za izradu odluke u najmanje 10 predmeta.

4) propusti da traži izuzeće u pet predmeta u kojem je znao da postoji razlog za njegovo obavezno izuzeće;

Djelo iz stava 4 tačka 1 ovog člana je krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, za koje je propisana kazna zatvora, a koje je izvršeno sa umišljajem.

Nestručnim ili nesavjesnim obavljanjem sudijske funkcije smatra se ako sudija:

- 1) ne ostvaruje najmanje 60 % rezultata u pogledu kvantiteta rada u odnosu na Okvirna mjerila za određivanje potrebnog broja sudija, osim ako za to postoje opravdani razlozi;
- 2) u kontinuitetu od dvije godine prosječno po jednoj godini ima više od 40% ukinutih odluka u odnosu na broj vraćenih predmeta od strane višeg suda, u koji odnos spada najmanje 30 ukinutih odluka na godišnjem nivou, osim ako za to postoje opravdani razlozi;
- 3) bez opravdanog razloga ne uzima predmete u rad ili odugovlači postupak u najmanje tri predmeta;

- 4) postane član političke organizacije, partije ili započne vršenje poslaničke ili druge javne funkcije ili profesionalno obavlja druge djelatnosti, suprotno članu 102 stav 2 ovog zakona;
- 5) bude ocijenjen dva puta uzastopno ocjenom ne zadovoljava;
- 6) ako mu je dva puta izrečena disciplinska sankcija za teže disciplinske prekršaje.”

Predlog:

Dodaje se tačka 14 koja glasi:

14) ne obavijesti Sudski savjet o tome da je nastupio neki od razloga za prestanak sudijske funkcije, u skladu sa članom 108.

Dodati novi stav koji glasi:

U slučaju iz tačke 14, ako se radi o prestanku funkcije predsjednika Vrhovnog suda, sve sudije Vrhovnog suda - Opšte sjednice Vrhovnog suda, koja je nadležna za dostavljanje informacije o prestanku sudijske funkcije predsjednika Sudskom savjetu, odgovaraju za teži disciplinski prekršaj.

Dodaje se tačka 15 koja glasi:

- sudiji bude utvrđena odgovornost za kršenje Etičkog kodeksa dva puta u poslednjih godinu dana.

Komentar:

U odnosu na predlog iz stava 5 treba razmisliti o izuzimanju pojedinih umišljajnih krivičnih djela, npr. umišljajno uzrokovanje saobraćajne nesreće - lakši oblik. Nasuprot ovome, za krivično djelo laka tjelesna povreda, gonjenje se preduzima po privatnoj tužbi, što ga u smislu ove odredbe eliminiše, a u stvarnosti može biti vrlo nedostojno djelo za jednog sudiju.

Smatramo da bi svi disciplinski prekršaji trebalo da budu precizno definisani, kako se ne bi ostavilo prostora za zloupotrebe i proizvoljna tumačenja od slučaja do slučaja. Primjera radi, predloženo rješenje koje se odnosi na prekoračenje zakonskog roka za izradu odluke i to kroz lakši, teži i najteži disciplinski prekršaj je preblago postavljeno – npr kod lakšeg disciplinskog prekršaja se zahtijeva minimum od 10 predmeta kod kojih je došlo do prekoračenja zakonskih rokova što znači da sudija koji je prekoračio rok u devet ili osam predmeta na godišnjem nivou neće snositi bilo kakvu odgovornost, što je neprihvatljivo. Osim toga, ovakvim formulacijama se potpuno gubi značaj zakonske obaveze da se odluka izradi u roku od 30 dana ako svaki sudija ima pravo da svake godine prekrši ovu obavezu u najviše devet predmeta.

Saglasni smo sa mišljenjem eksperata da primjeri “opravdanih razloga” treba da budu precizno definisani i propisani zakonom kako bi se spriječile zloupotrebe.

I na kraju, predlažemo da se ponovljeno kršenje Etičkog kodeksa podvede pod teže disciplinske prekršaje. Slično rješenje postoji u Srbiji, gdje je kao jedan od disciplinskih prekršaja propisano i "kršenje odredaba Etičkog kodeksa u većoj mjeri".¹¹

PREDLOG XVII

Član 70

U članu 110 stav 1 poslije riječi "podnijeti" dodaju se riječi: "član Sudskog savjeta".

Predlog

Član 110 stav 1 se dopunjava riječima: ", disciplinski tužilac", tako da glasi:

"Ako postoji osnovana sumnja da je sudija izvršio disciplinski prekršaj, predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije mogu podnijeti predsjednik suda, predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Vrhovnog suda, član Sudskog savjeta, disciplinski tužilac ili Komisija za praćenje primjene Etičkog kodeksa."

Obrazloženje

Smatramo da se ovlaštenje za pokretanje disciplinskog postupka treba povjeriti i disciplinskom tužiocu.

U BiH disciplinski tužilac ima ovlaštenje da pokrene postupak – da podnosi predlog, dok svako ima pravo da kod tužioca inicira pokretanje postupka.

U Crnoj Gori je postupak zamišljen tako da disciplinski tužilac postupa po predlogu koji mu podnose neka druga ovlaštena lica. U Hrvatskoj pravo da pokreće postupak ima i sudsko vijeće za ocjenjivanje. Ovo rješenje smatramo dobrim, jer je jasno da vijeće koje pregleda rad sudije ima i najbolji uvid u razloge za pokretanje disciplinskog postupka protiv njega ili nje. Ukazujemo i da su u praksi u Crnoj Gori predsjednici sudova pokretali postupke za utvrđivanje disciplinske odgovornosti tek posle kontrole rada sudija od strane Vrhovnog suda. Međutim, kako u Crnoj Gori Komisiju za ocjenjivanje obrazuje Sudski savjet od svojih članova, smatramo da rješenje koje je već predloženo - da svaki član Sudskog savjeta može pokrenuti disciplinski postupak – obuhvata onda i članove Komisije za ocjenjivanje, ali i ne sužava nužno to pravo samo na njih.

PREDLOG XVIII

Član 73

U članu 118 stav 2 riječ "troje" zamjenjuje se riječju "pet".

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Žalba iz stava 2 ovog člana podnosi se u roku od 8 dana od dana prijema odluke, preko Sudskog savjeta."

---

¹¹ Zakon o sudijama, ("Sl. glasnik RS", br. 116/2008, 58/2009 - odluka US, 104/2009, 101/2010, 8/2012 - odluka US, 121/2012, 124/2012 - odluka US, 101/2013, 111/2014 - odluka US, 117/2014, 40/2015, 63/2015 - odluka US, 106/2015, 63/2016 - odluka US, 47/2017 i 76/2021), član 90, stav 1.

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Predlog

Naslov člana promijeniti u "Pravni lijek protiv odluke".

Stav 1 se mijenja tako da glasi:

"Odluka o disciplinskoj odgovornosti sudije sa poukom o pravnom lijeku mora biti izrađena i dostavljena sudiji čija se odgovornost utvrđuje i disciplinskom tužiocu u roku od 8 dana od dana donošenja odluke."

Stav 2 se mijenja tako da glasi:

"Protiv odluke iz stava 1 ovog člana sudija i disciplinski tužilac imaju pravo da izjave žalbu Ustavnom sudu u roku od 15 dana".

Dodaje se stav 3 koji glasi: "Ustavni sud odlučuje o žalbi u roku od 30 dana".

Obrazloženje

Stav 1

Postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti sudije treba da bude hitan (kao što je i u drugim zemljama), i propisivanjem kratkih rokova za odlučivanje u tom postupku tu hitnost treba obezbijediti. S druge strane, zakonom je propisano da samo ona odluka kojom se utvrđuje disciplinska odgovornost sudije i kojom mu se izriče disciplinska sankcija mora biti izrađena i dostavljena sudiji čija se odgovornost utvrđuje i disciplinskom tužiocu u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, a mi smatramo da svaka odluka, i ona kojom se odgovornost utvrđuje i ona kojom se oslobađa odgovornosti mora biti izrađena i dostavlja hitno, u kraćem roku, od 8 dana od dana njenog donošenja, jer je protiv odluke u oba slučaja moguće izjaviti žalbu, a cilj je da se ispitivanje odgovornosti sudije što prije riješi. Dodali smo i upozorenje da odluka mora sadržati i pouku o pravnom lijeku.

Stav 2

Imajući u vidu da su razlozi za razrješenje sudije propisani Ustavom (čl. 121), smatramo da je primjereno da o žalbi protiv odluke o utvrđivanju disciplinske odgovornosti (koja može biti i odluka o razrješenju) odlučuje Ustavni sud, kao i u Hrvatskoj (čl. 71, st. 3 Zakona o državnom sudbenom vijeću).

Stav 3

Predložili smo da se propiše rok za postupanje po žalbi, da bi se obezbjedila hitnost postupka.

PREDLOG XIX

Član 75

U članu 120 stav 1 mijenja se i glasi:

“U postupku utvrđivanja disciplinske odgovornosti sudije ne mogu učestvovati Disciplinski tužilac, član disciplinskog vijeća, odnosno član Sudskog savjeta u odnosu na koje postoje okolnosti koje izazivaju sumnju u njihovu nepristrasnost.”

Predlog

Stav 1 promijeniti tako da glasi:

“Kad se odlučuje o izboru sudija i predsjednika suda, o odgovornosti sudija i predsjednika suda, o privremenom udaljavanju od dužnosti sudije i predsjednika suda, u radu disciplinskog vijeća, odnosno Sudskog savjeta, ne mogu učestvovati članovi u odnosu na koje postoje okolnosti koje izazivaju sumnju u njihovu nepristrasnost, a posebno ako im je kandidat ili sudija o čijem se izboru ili o čijoj se odgovornosti odlučuje:

- a) bračni ili vanbračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira na to da li je bračni ili vanbračni odnos prestao ili ne;
- b) srodnik u pravoj liniji ili u bočnoj liniji do četvrtog stepena;
- c) usvojilac, usvojenik;
- d) vjenčani kum ili drugi blizak prijatelj.

Dodati stav 2:

“Član Sudskog savjeta je dužan da prekine sve radnje u postupku iz člana 1 čim sazna za postojanje nekog od razloga koji mogu dovesti u sumnju njegovu nepristrasnost i da obavijesti o tome predsjednika Sudskog savjeta, odnosno Sudski savjet.

Obrazloženje

Član 120 je jedini član u zakonu koji govori o obaveznom izuzeću članova Sudskog savjeta u odlučivanju, i odnosi se samo na postupke utvrđivanja odgovornosti i krajnje opšte je postavljen, što dozvoljava zloupotrebe. Smatramo da je neophodno precizirati član na način na koji smo to učinili (vidjeti npr. čl. 42, st. 2, 3 i 4 Zakona o državnom sudbenom vijeću RH¹²).

---

¹² ...2) Član Vijeća izuzet je od obavljanja dužnosti člana Vijeća u postupku imenovanja sudaca, imenovanja i razrješenja predsjednika sudova, premještaja sudaca, odlučivanja o razrješenju sudaca, stegovnom postupku, vođenja i kontrole imovinskih kartica sudaca te u postupku odlučivanja o imunitetu suca ako mu je kandidat ili sudac, odnosno jedan od kandidata ili sudaca:

1) bračni ili izvanbračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stupnja, bez obzira na to je li bračni ili izvanbračni odnos prestao ili nije

2) srodnik u uspravnoj liniji do bilo kojeg stupnja, a u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja

3) u odnosu skrbnika, šticećenika, posvojitelja i posvojenika

3) Član Vijeća, čim sazna da postoji koji od razloga za izuzeće iz stavka 2 ovog člana, dužan je odmah prekinuti obavljanje svih radnji u postupku i o tome obavijestiti Vijeće

4) Ako član Vijeća, izvan slučajeva iz stavka 2 ovog članka, zna za okolnosti koje izazivaju sumnju u njegovu nepristrasnost u postupcima iz stavka 1 ovog članka, dužan je o tome odmah obavijestiti Vijeće koje će donijeti odgovarajuću odluku.

Iako je izuzeće predsjednika i članova Sudskog savjeta propisano Poslovníkom (član 10), smatramo da ova odredba treba da nađe svoje mjesto u zakonu i to na način da se postojeći član 120 dopuni sa preciznim navođenjem razloga za izuzeće i propisivanjem obaveze za člana Savjeta da prekine sve radnje u postupku dok se ne donese odluka o njegovom eventualnom izuzeću.

PREDLOG XX

Član 78

U članu 130 tačka 11 tačka-zarez zamjenjuje se tačkom, a tačka 12 briše se.

Predlog

Dodati tačku 13) koja glasi:

13) povredi Etičkog kodeksa.

Obrazloženje:

Etički Kodeks ne propisuje sankcije, jedino da će se u personalni dosije sudije upisivati utvrđena kršenja Kodeksa (čl. 12). Međutim, zakonom propisana sadržina evidencije koju o sudijama vodi Sudski savjet, a što je "personalni dosije", ne uključuje utvrđena kršenja Kodeksa, već samo podatke "o disciplinskoj odgovornosti i razrješenju".

PREDLOZI ZA IZMJENE ZAKONA O SUDSKOM SAVJETU I SUDIJAMA

U odnosu na četiri člana Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, čije izmjene nijesu predložene i samim tim, nijesu obuhvaćene Nacrtom zakona o Sudskom savjetu i sudijama, HRA predlaže:

PREDLOG I

Član 96

Komisija za ocjenjivanje dostavlja predlog ocjene iz člana 95 ovog zakona sudiji čiji se rad ocjenjuje, koji ima pravo da se o tom predlogu izjasni, u roku od pet dana od dana dostavljanja predloga ocjene.

Komisija za ocjenjivanje može tražiti dodatne podatke i objašnjenja od vijeća za ocjenjivanje.

Komisija za ocjenjivanje može pozvati na razgovor sudiju prije utvrđivanja konačne ocjene radi razjašnjenja određenih pitanja.

---

5) Kandidat u postupku pred Vijećem može tražiti izuzeće njegova člana ako smatra da postoje okolnosti koje izazivaju sumnju u njegovu nepristrasnost u navedenom postupku.

Predlog:

**Dodati novi član 96a
Prava sudija u postupku ocjenjivanja**

- (1) Sudija ima pravo da izvrši uvid i kopira svoju i dokumentaciju drugih sudija, koji su ocjenjivani, kao i njihove predloge ocjena.
- (2) Zahtjev za uvid i kopiranje dokumentacije se podnosi Sudskom savjetu u pisanom obliku i o njemu je Savjet dužan da odluči u roku od 3 dana od dana podnošenja.
- (3) U slučaju uskraćivanja ovog prava sudija ima pravo podnošenja prigovora Sudskom savjetu u roku od 8 dana od dana isteka roka za odlučivanje po prigovoru. Sudski savjet dužan je da o prigovoru odluči u roku od 8 dana.

Obrazloženje:

Neophodno je precizirati i obezbijediti ostvarivanje prava na uvid i kopiranje dokumentacije drugih sudija, jer je to preduslov za pokretanje upravnog spora

PREDLOG II

Član 105

Kad nastupi neki od razloga za prestanak sudijske funkcije, o tome će Sudski savjet odmah obavijestiti: predsjednik suda za sudiju, predsjednik neposredno višeg suda za predsjednika suda, a Opšta sjednica Vrhovnog suda za predsjednika Vrhovnog suda.

Odluku o prestanku funkcije predsjednika Vrhovnog suda, predsjednika suda, odnosno sudije, Sudski savjet donosi najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja.

Funkcija lica iz stava 2 ovog člana, prestaje na dan donošenja odluke Sudskog savjeta, osim u slučaju prestanka funkcije istekom mandata kad funkcija prestaje danom isteka mandata.

Odluku o prestanku funkcije Sudski savjet dostavlja predsjedniku suda, odnosno sudiji čija je funkcija prestala i sudu u kojem je to lice vršilo funkciju i objavljuje je u "Službenom listu Crne Gore".

Predlog:

U članu 105 dodaje se novi stav koji glasi:

“Ako sudija posle pokrenutog disciplinskog postupka podnese zahtjev za prestanak funkcije, on se ne razmatra do okončanja disciplinskog postupka“.

Obrazloženje

U praksi se često dešava da sudija, nakon pokretanja postupka za njegovo razrješenje, sam zatraži da mu prestane sudijska funkcija, u kom slučaju Sudski savjet donosi odluku o prestanku funkcije, ne utvrđujući da li postoji neki od osnova za razrješenje i postojanje njegove odgovornosti za određene propuste. Ovu lošu praksu treba prekinuti propisivanjem izričite odredbe, po kojoj je takvo postupanje zabranjeno, posebno zbog činjenice što bi razrješenje kao sankcija trebalo da ima i

preventivno dejstvo, bilo da se radi o razrješenju zbog nestručnosti ili zbog svjesnog izigravanja pravde.

Rješenje je formulirano po uzoru na rješenje koje već postoji u Srbiji, u članu 58 stav 5 Zakona o sudijama¹³.

PREDLOG III

Član 121

Sudija će biti privremeno udaljen od dužnosti, ako se:

- 1) protiv njega odredi pritvor, dok pritvor traje; ili
- 2) protiv njega pokrene krivični postupak za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje sudijske funkcije.

Sudija može biti privremeno udaljen od dužnosti nakon podnošenja predloga za pokretanje disciplinskog postupka zbog najtežeg disciplinskog prekršaja.

Odluku o privremenom udaljenju od dužnosti donosi Sudski savjet.

Zahtjev za privremeno udaljenje iz st. 1 i 2 ovog člana, podnosi disciplinski tužilac.

Predlog

Stavu 1 dodaje se tačka 3 koja glasi:

- 3) ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti za najteži disciplinski prekršaj

Poslije stava 3 dodaju se stavovi 4 i 5 koji glase:

- (2) Odluka o privremenom udaljenju mora biti u pisanom obliku i s obrazloženjem.
- (3) Sudija na porodiljskom odsustvu ne može biti udaljena od dužnosti, niti se protiv nje može pokrenuti disciplinski postupak odnosno postupak razrješenja.

Poslije člana 121 dodaje se novi član 121a koji glasi:

Hitnost postupka

- (1) Postupak za privremeno udaljenje sudije od vršenja dužnosti je hitan.
- (2) Sudski savjet je dužan da o privremenom udaljenju sudije odluči najkasnije u roku od 8 dana, od dana pokretanja postupka za privremeno udaljenje.

---

¹³ Zakon o sudijama, ("Sl. glasnik RS", br. 116/2008, 58/2009 - odluka US, 104/2009, 101/2010, 8/2012 - odluka US, 121/2012, 124/2012 - odluka US, 101/2013, 111/2014 - odluka US, 117/2014, 40/2015, 63/2015 - odluka US, 106/2015, 63/2016 - odluka US, 47/2017 i 76/2021), član 58, stav 5.

Obrazloženje

Dosadašnja praksa¹⁴ je pokazala da se postupci za privremeno udaljenje sudija od dužnosti odugovlače, ali i da se sudije privremeno udaljavaju sa dužnosti bez valjanog obrazloženja i bez jasno propisanih razloga, koji bi trebalo da se cijene kad se donosi ovakva odluka.

Imajući u vidu da odugovlačenje donošenja odluke, bez postojanja razloga za privremeno udaljenje, omogućava stvaranje pravne nesigurnosti, smatramo da je neophodno odrediti rok u kome je Savjet dužan da odluči o privremenom udaljenju, odrediti razloge koji povlače privremeno udaljenje, zaštititi sudije na porodijskom odsustvu od udaljenja, u skladu sa ustavnim odredbama o posebnoj zaštiti žena, majke i djeteta (čl. 73 Ustava).

PREDLOG IV

Predlog za razrješenje

Član 127

Predlog za razrješenje predsjednika suda može podnijeti predsjednik neposredno višeg suda i predsjednik Vrhovnog suda.

Predlog za razrješenje predsjednika suda mora se podnijeti bez odlaganja, odmah po saznanju za izvršeni disciplinski prekršaj.

Predlog

U stavu 1 dodati:

“ i Opšta sjednica Vrhovnog suda za predsjednika Vrhovnog suda”.

Obrazloženje:

Potrebno je izmijeniti stav 1 ovog člana tako da se propiše da Opšta sjednica Vrhovnog suda Crne Gore može da podnese predlog za razrješenje predsjednika Vrhovnog suda i da se na taj način uskladi sa odredbom Ustava koja u članu 124 propisuje da predsjednika Vrhovnog suda bira i razrješava Sudski savjet dvotrećinskom većinom, na predlog Opšte sjednice Vrhovnog suda.